

## Jak měříte výkonnost procesní bezpečnosti?

Duben 2014

### Problém

Mínulé vydání *Beaconu* (březen 2014) bylo věnováno souvislostem mezi procesní bezpečností a bezpečností práce a jejich důležitosti pro zajištění bezpečného pracoviště. Řadu let používal průmysl ke sledování efektivity systémů řízení bezpečnosti zavedené ukazatele výkonu bezpečnosti práce jako jsou frekvence úrazovosti a nemocnosti. Tyto statistiky však nejsou dobrými měřítky výkonosti procesní bezpečnosti.

Po výbuchu v rafinérii BP v Texas City (Texas) v roce 2005 zjistil nezávislý vyšetřovací tým (tzv. Baker Panel), že "před havárií v Texas City používala společnost BP pro měření výkonosti bezpečnosti ve svých amerických rafinériích primárně míru úrazovosti. A i když BP nebyla jedinou firmou, která této praxe užívala, její důvěra v ukazatel úrazovosti jí výrazně bránila ve vnímání procesních (provozních) rizik.,,

Tým došel k závěru, že výkonnost v oblasti procesní bezpečnosti nebyla v rámci nastaveného systému řízení procesní bezpečnosti v BP efektivně měřena. Další společnosti připustily, že měly podobný problém. CCPS a ostatní vládní, průmyslové a profesní organizace vytvořily nové ukazatele pro měření výkonosti procesní bezpečnosti. Ačkoliv detaily jsou nad rozsah *Beaconu*, lze říci, že tyto ukazatele (míry výkonosti) se zaměřují na ztrátu zádrže materiálu a energie a na účinnost konkrétních činností v systému řízení procesní bezpečnosti. Například národní obchodní asociace USA pro petrolejářský a plynárenský průmysl (*American Petroleum Institute*) vytvořila Doporučenou praxi 754 „Ukazatele výkonosti procesní bezpečnosti pro rafinérský a petrochemický průmysl“.

### Víte, že?

➔ Tradiční statistiky frekvencí úrazovosti nejsou dostatečným měřítkem toho, jak si vede systém řízení procesní bezpečnosti. Přemýšlejte o tom - co když dojde k velkému úniku hořlavého materiálu, třeba několika tun, a vznikne požár? Jestliže v daném prostoru nikdo nebude, nebude ani nikdo zraněn. Událost může být hlášena jako únik do životního prostředí nebo jako finanční ztráta, ale nebude mít žádný dopad na statistiky úrazovosti ve vašem závodě! A přitom se všichni shodneme, že se jedná o významnou havárii procesní bezpečnosti a že výskyt takovýchto událostí musíme sledovat.

➔ Vzhledem k tomu, že prvky jako bezpečnostní kultura a provozní kázeň často ovlivňují procesní bezpečnost i bezpečnost práce, měli byste ve vztahu k vašemu programu procesní bezpečnosti upozornět, pokud se frekvence úrazovosti začne zvyšovat. Nedělejte ale chybu a nevěřte tomu, že nízká míra úrazovosti znamená efektivní program procesní bezpečnosti!

**Process Safety  
Leading and Lagging Metrics**  
...You Don't Improve What You Don't Measure

PS Industry Wide Metrics  
PSI Count PSI Rate PSI Severity Rate  
2007 2009 2011

**CCPS**  
An AIChE Industry Technology Alliance  
Revised: January 2011

**Obálka dokumentu CCPS týkající se ukazatelů procesní bezpečnosti. Dokument lze stáhnout z:**  
<http://www.aiche.org/ccps/resources/tools/process-safety-metrics>

### Co můžete udělat?

➔ Porozumějte ukazatelům, které se používají ve vašem závodě ke sledování výkonosti procesní bezpečnosti.

➔ Chápejte vaši roli v procesu rozpoznávání a hlášení událostí procesní bezpečnosti. Podílejte se tím na vhodném a smysluplném využití ukazatelů procesní bezpečnosti ve vašem závodě.

➔ Čtete si zprávy a statistiky z oblasti procesní bezpečnosti ve vašem závodě a podílejte se na zlepšení výkonosti.

➔ Pro další informace o měření výkonosti procesní bezpečnosti si přečtěte srpnové vydání *Beaconu* z roku 2008 (k dispozici na <http://sache.org/beacon/products.asp>).

➔ Pro techniky a manažery je výše uvedený dokument CCPS (44 stran) dostupný v čínštině, angličtině, japonštině, portugalské a španělštině.

**Co neměříš, to nezlepšíš!**